

prima instanță: S. Tizu
instanța de apel: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

dosarul nr. 3r-203/16

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Guțuleac Veaceslav, Guțuleac Maria, Paladi Ion, Curoșu Angela, Curoșu Veaceslav, Rusu Dumitru, Golomuz Natalia, Golomuz Feodora, Doicov Vasile, Golomuz Olga, Doicov Arcadie, Julea Evghenia, Julea Oxana, Julea Vladimir, Julea Ludmila împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 10 martie 2015, Guțuleac Veaceslav, Guțuleac Maria, Paladi Ion, Curoșu Angela, Curoșu Veaceslav, Rusu Dumitru, Golomuz Natalia, Golomuz Feodora, Doicov Vasile, Golomuz Olga, Doicov Arcadie, Julea Evghenia, Julea Oxana, Julea Vladimir, Julea Ludmila au depus cererea de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 17 septembrie 2014 s-au adresat către Primăria mun. Chișinău cu cererea nr. 07/14, prin care au solicitat să le fie comunicat dacă există vreo decizie privind modificarea zonelor în perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus, sau chiar a întregului cartier rezidențial unde se află străzile în cauză, dacă există o decizie a Consiliului municipal Chișinău în acest sens, să le explice pe baza căror acte normative a fost adoptată o asemenea decizie și din ce s-a reieșit când a fost întocmit proiectul acestei decizii de către funcționarii Primăriei mun. Chișinău, cât și să li se elibereze o copie a deciziei Consiliului municipal Chișinău, autentificată cu ștampila umedă a Primăriei mun. Chișinău și copia actelor care au stat la baza elaborării deciziei în cauză, împreună cu actul, care a fost adoptat printr-o asemenea decizie.

Menționează că la data de 06 octombrie 2014, au recepționat răspunsul nr. 02-116/4567 de la Primăria mun. Chișinău, din care rezultă că în perimetrul str. Spartacus și Nadejda Russo, zona „R” - rezidențială a fost modificată în zonă „C4” - comercială de interes orășenesc, fiind anexate copia deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 68/1-2 din 22 martie 2007, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 și copia planului urbanistic, în care este indicată zona în perimetrul str. Spartacus și Nadejda Russo și din care vădit se vede că această zonă a fost modificată din interese financiare de către un grup de persoane interesate de acest lucru fără a coordona modificarea cu toți locatarii acestui cartier rezidențial.

Indică că nefiind de acord cu aceste două decizii, s-au adresat cu cerere prealabilă nr. 8/14 din 31 octombrie 2014, prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 68/1-2 din 22 martie 2007 și a decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 și prevederile din Regulamentul local de urbanism al orașului Chișinău în partea modificării zonei (R) - rezidențial în zonă (C4)- zonă comercială de interes orășenesc în perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus.

Relatează că doar la data de 11 februarie 2015 au primit răspuns la cererea dată, deși, la Primăria mun. Chișinău a fost înregistrată la data de 18 noiembrie 2014 cu nr. 02-11/4567.

Susțin că prin răspunsul nr. 02-11/4567 din 18 noiembrie 2014, Primăria mun. Chișinău a comunicat că Regulamentul local de urbanism a fost aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 și constituie parte componentă a Planului General al or. Chișinău.

Mai invocă că regulamentul nominalizat și contestat a fost aprobat în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 68/1-2 din 22 martie 2007 „Cu privire la aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Chișinău”, precum și dezbaterilor publice desfășurate în perioada 25 mai 2008-26 iunie 2008.

Relevă că nici un locatar al cartierului locativ nu a fost informat despre aceste modificări și nu a fost invitat la careva dezbateri publice sau măcar să fi fost făcut un sondaj de opinii în aceste sens, aflând despre aceste decizii abia la data de 01 octombrie 2014 prin răspunsul nr. 02-116/4567.

Astfel, consideră că aceste decizii sunt ilegale și contravin Regulamentului urbanistic republican aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 5 din 05 ianuarie 1998, or prin deciziile date se încalcă prevederile pct. 5 al art. 46 din Constituția Republicii Moldova și prevederile Codului civil referitor la dreptul de vecinătate.

Mai invocă că deja s-a construit un bloc locativ în vecinătatea acestora și există informația că se planifică construcția încă a unui bloc locativ, ceea ce va duce inevitabil la încălcarea dreptului la viață privată și se va îngredi folosința și gestionarea normală a terenurilor aferente caselor de locuit ce le aparțin.

Afirmă că Consiliul municipal Chișinău nu putea nici de cum să aprobe o decizie care contravine unei hotărâri de Guvern, Guvernul fiind organul central al administrației publice.

Își întemeiază poziția în baza dispozițiilor art. 3, art. 5, art. 7, art. art. 16-17, art. 19, art. 21, art. 25 alin. (1) lit. b), art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Solicită anularea deciziilor Consiliului municipal Chișinău nr. 68/1-2 din 22 martie 2007 și nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 în partea modificării zonei cu codul „R” – rezidențial în zonă cu codul „C4” – comercială în perimetrul străzilor Nadejda

Russo și Spartacus, anularea prevederilor din Regulamentul local de urbanism al orașului Chișinău în partea modificării zonei (R) – rezidențial în zona (C4) – zonă comercială de interes orășenesc în perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus, obligarea Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău să modifice această zonă din zonă (C4) – zona comercială de interes orășenesc în zonă (R) – rezidențială în perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus.

Prin hotărârea judecătorei Centru mun. Chișinău din 30 mai 2016, acțiunea a fost admisă integral, fiind anulată decizia nr. 68/1-2 din 22 martie 2007 cu privire la aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Chișinău și decizia nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Local de urbanism al orașului Chișinău în partea ce ține de modificarea zonei cu codul „R3” - rezidențial în zona cu codul „C4” - comercial în perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus, anulată prevederea din Regulamentul Local de urbanism al orașului Chișinău în partea modificării zonei „R3” - rezidențial în zona „C4” - comercială de interes orășenesc în perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus cu obligarea Primăriei mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău să modifice zona din perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus din zona „C4” – comercială de interes orășenesc în zona „R3”- rezidențial.

La 07 iunie 2016, Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii atacate și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău și s-a acordat apelanților termen până la data de 28 iulie 2016, ora 11.00, pentru prezentarea apelului motivat. Totodată, s-a comunicat că chestiunea privind primirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată care este numită pentru data de 28 iulie 2016, ora 11.00, în incinta Curții de Apel Chișinău, sala nr. 3, et. 2, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 73, mun. Chișinău și a fost explicat apelanților că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și anume nu va fi depusă cererea de apel motivată, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, a fost restituită cererea de apel depusă de Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău pentru neîndeplinirea indicațiilor din încheierea instanței de apel din 19 iulie 2016.

La 19 august 2016, Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 28 iulie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii recurate și restituirea pricinii la rejudecare. Totodată, au solicitat repunerea în termen a cererii de recurs.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată.

Susțin că conform datelor din citația emisă de către Curtea de Apel Chișinău (nr. de intrare 08-5464) recepționată de Consiliul și Primăria mun. Chișinău la data de 26 iulie 2016, ședința de judecată pentru examinarea cererii de apel a fost stabilită pentru data de 28 iulie 2016.

În condițiile enunțate, consideră că Curtea de Apel Chișinău a încălcat procedura de citare, or potrivit art. 102 alin. (4) CPC, citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării, iar în pricinile urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței.

Afirmă că, la citația sus menționată a fost anexată încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, prin care a fost dispus acordarea apelanților a unui termen până la 28 iulie 2016, ora 11.00, pentru prezentarea cererii de apel motivate, iar având în vedere faptul că reprezentantul Consiliului municipal Chișinău delegat pentru reprezentarea pe dosarul în cauză se afla în concediu anual de odihnă în perioada 11 iulie 2016-14 august 2016, fiind în imposibilitate de a executa prevederile indicate în partea dispozitivă a încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016.

Insistă că încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 a fost recepționată de către cancelaria Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău la data de 09 august 2016, fapt confirmat prin ștampila și data aplicată pe scrisoarea de însoțire înregistrată sub nr. 08-5725.

La 24 octombrie 2016, reprezentantul intimaților, avocatul Vasilica Ruslan a depus referința prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016.

În susținerea opiniei enunțate a invocat că apelanții Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău în termenul indicat nu au prezentat motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul, astfel Curtea de Apel Chișinău corect a dispus restituirea fără examinare a apelului declarat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurenților la 02 august 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 21530-4, anexată la materialele cauzei (f. d. 23, vol. II), iar Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au recepționat copia încheierii contestate la 09 august 2016, fapt ce se confirmă prin ștampila și data aplicată pe scrisoarea de însoțire (f. d. 35, vol. II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 19 august 2016 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din actele cauzei, prin hotărârea judecătorească Centrul mun. Chișinău din 30 mai 2016, acțiunea înaintată de Guțuleac Veaceslav, Guțuleac Maria, Paladi Ion, Curoșu Angela, Curoșu Veaceslav, Rusu Dumitru, Golomuz Natalia, Golomuz Feodora, Doicov Vasile, Golomuz Olga, Doicov Arcadie, Julea Evghenia, Julea Oxana, Julea Vladimir, Julea Ludmila au depus cererea de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău a fost admisă integral și anulată decizia nr. 68/1-2 din 22 martie 2007 cu privire la aprobarea Planului

Urbanistic General al orașului Chișinău și decizia nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Local de urbanism al orașului Chișinău în partea ce ține de modificarea zonei cu codul „R3” - rezidențial în zona cu codul „C4” - comercial în perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus, anulată prevederea din Regulamentul Local de urbanism al orașului Chișinău în partea modificării zonei „R3” - rezidențial în zona „C4” - comercială de interes orășenesc în perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus și obligată Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău să modifice zona din perimetrul străzilor Nadejda Russo și Spartacus din zona „C4” – comercială de interes orășenesc în zona „R3”- rezidențial (f. d. f. d. 244-247, vol. I).

Este cert și faptul că nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe la data de 07 iunie 2016, Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au depus cerere de apel, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul (f. d. 241, vol. I).

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, și s-a acordat apelanților termen până la data de 28 iulie 2016, ora 11.00, pentru prezentarea apelului motivat. Totodată, a fost explicat apelanților că în cazul în care nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și anume, nu va fi depusă cererea de apel motivată, cererea de apel va fi restituită (f. d. 4-6, vol. II).

Aici, Colegiul consideră necesar de remarcat că încheierea instanței de apel din 19 iulie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost recepționată de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău la data de 26 iulie 2016, fapt ce se confirmă prin Avizul de recepție CN 07 din 26 iulie 2015 (f. d. 9, vol. II).

De altfel, tot prin citație din aceeași dată Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au fost informați și despre ora și locul desfășurării ședinței de judecată din 28 iulie 2016 în instanța de apel, la care însă, nu s-au prezentat (f. d. 8, vol. II).

Și nici nu au înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 19 iulie 2016, și anume, nu au prezentat instanței, în interiorul termenului stabilit, cererea de apel motivată, respectiv, prin încheierea din 28 iulie 2016, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, justificat a restituit cererea de apel depusă de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău (f. d. 19-22, vol. II).

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC, care indică că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În interpretarea corectă a prevederilor legale enunțate este de înțeles că apelanților i se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Or, în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege sau stabilit de instanța judecătorească (judecător).

De altfel, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procesuale și sunt în drept de a-și exercita toate drepturile lor procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic afirmațiile recurenților cu referire la faptul că termenul stabilit de instanța de apel prin încheierea din 19 iulie 2016 este unul insuficient pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, încât nu au dispus de posibilitate reală de a executa indicațiile din încheiere.

Aceasta deoarece, recurenții au avut la cunoștință despre ora, data și locul ședinței instanței de apel din 28 iulie 2016, fapt confirmat însuși de reprezentantul acestora în cererea de recurs, astfel dînd greș drepturilor sale de a solicita instanței prelungirea termenului de procedură în condițiile art. 115 CPC, în cazul în care a considerat insuficient termen, acordat de instanță, pentru înlăturarea neajunsurilor.

De asemenea, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate și argumentele recursului cu referire la faptul că reprezentantul Consiliului municipal Chișinău, delegat pentru reprezentarea pe dosarul în cauză, se afla în concediu anual de odihnă în perioada 11 iulie 2016-14 august 2016, fiind în imposibilitate de a executa prevederile indicate în partea dispozitivă a încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 iulie 2016

Or, obligațiile funcționarului public aflat în concediu, după necesitate, puteau fi transmise altui reprezentant al Consiliului municipal Chișinău pentru a întreprinde toate măsurile necesare în vederea protejării drepturilor de acces la instanță și de a depune cererea de apel motivată.

În acest sens, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, fiind conștienți că au depus încă la 07 iunie 2016 doar cererea de apel nemotivată, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Cu atît mai mult că din data depunerii apelului nemotivat și pînă la data restituirea acestuia, au avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelanții Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău nu au înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 19 iulie 2016, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Sub acest aspect, sunt lipsite de sens și alte critici aduse în susținerea cererii de recurs, sau, cele constatate indică incontestabil la faptul că Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău nici în termenul acordat de instanță și nici pînă la data de 28 iulie 2016 când a avut loc ședința instanței de apel nu au îndeplinit actele de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Guțuleac Veaceslav, Guțuleac Maria, Paladi Ion, Curoșu Angela, Curoșu Veaceslav, Rusu Dumitru, Golomuz Natalia, Golomuz Feodora, Doicov Vasile, Golomuz Olga, Doicov Arcadie, Julea Evghenia, Julea Oxana, Julea Vladimir, Julea Ludmila împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță